

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิต จำนวน 24 บริษัท โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้งสิ้นจำนวน 4 กลุ่มอัตราส่วน ประกอบด้วย อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อัตราส่วนแสดงหนี้สิน และอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวได้ครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุน ตลอดจนวิเคราะห์โครงสร้างเงินทุนด้วย นอกจากการวิเคราะห์แต่ละบริษัทแล้ว ในงานวิจัยนี้ได้ทำการแบ่งบริษัทประกันชีวิตออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบริษัทมหาชน และกลุ่มบริษัทเอกชน เพื่อทำการเปรียบเทียบความมั่นคงทางการเงิน และผลการดำเนินงานว่า กลุ่มบริษัทใดที่มีความมั่นคงทางการเงิน และผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากัน โดยใช้การทดสอบทางสถิติ ผ่านสมมติฐานที่ว่า กลุ่มบริษัทมหาชนมีความมั่นคงทางการเงิน และผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากลุ่มบริษัทเอกชน และผลการศึกษาทั้งหมดได้บรรยายไว้ในบทที่ 4 สำหรับในบทนี้ จะกล่าวถึงผลการศึกษาโดยสรุป ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

1. การวิเคราะห์การดำเนินงาน

1.1 ด้านสภาพคล่อง ธุรกิจประกันชีวิตเป็นแหล่งเงินออมของประชาชนประเภทหนึ่ง ดังนั้นการบริหารจัดการด้านสภาพคล่องให้มีความเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนในกรณีที่มีการร้องขอ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่บ่งบอกถึงควมมีเสถียรภาพ และภาพลักษณ์ของบริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทโดยส่วนใหญ่มักจะไม่มีมีการดำรงสภาพคล่องไว้ในจำนวนที่สูงเกินไป เพราะอาจทำให้สูญเสียโอกาสในการหากำไรส่วนต่างของต้นทุนของเงินฝากและความเสี่ยงซึ่งเป็นภาระของบริษัทได้ ในช่วงปีที่ทำการวิจัย ระหว่างปี 2545-2551 พบว่า บริษัทประกันชีวิตร้อยละ 75 ของบริษัททั้งหมด มีอัตราส่วนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม โดยมีบริษัท บางกอกสหประกันชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีบริษัท อาคเนย์ประกันชีวิตที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ลักษณะการดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิตเป็นการระดมเงินออมจากประชาชนแล้วนำเงินเหล่านั้นเพื่อไปลงทุนต่อเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท และประชาชนผู้เอาประกันภัย ดังนั้นการพิจารณาประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิตในงานวิจัยฉบับนี้จึงพิจารณาในส่วนของการบริหารเบี้ย

ประกันภัยรับ และสินทรัพย์ลงทุนเป็นหลัก และในช่วงปีที่ทำการวิจัย ระหว่างปี 2545-2551 พบว่า บริษัทประกันชีวิตเกือบทุกแห่ง มีอัตราส่วนเฉลี่ยที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตลอดช่วงการวิจัย ซึ่งน่าจะมาจากการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) กำหนดหลักเกณฑ์อัตราส่วนสินทรัพย์ลงทุน โดยให้สินทรัพย์ลงทุนต่อเงินสำรองประกันภัยต้องไม่ต่ำกว่า 100%

1.3 ด้านโครงสร้างเงินทุน บริษัทประกันชีวิตส่วนใหญ่มีโครงสร้างเงินทุนที่มาจากหนี้สินในอัตราที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวมและเงินกองทุนของบริษัท แต่อย่างไรก็ตาม หากหนี้สินดังกล่าวเป็นหนี้สินที่เกิดจากการรับประกันภัยและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ลงทุน แสดงว่าบริษัทประกันชีวิตสามารถบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี สำหรับช่วงปีที่ทำการวิจัย พบว่า บริษัทประกันชีวิตโดยส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินที่สูงมาก แต่หากบริษัทเหล่านี้สามารถดำรงเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ของ คปภ. ที่ต้องดำรงเงินกองทุนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสองของเงินสำรองประกันภัย แต่ทั้งนี้ ต้องไม่ต่ำกว่าห้าสิบล้านบาท ย่อมเป็นมาตรฐานหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงของบริษัท และในช่วงปีที่ทำการวิจัย มีบริษัท ฟินันซ่าประกันชีวิตที่มีค่าของอัตราส่วนไม่ผ่านเกณฑ์ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม เนื่องจากมีภาระหนี้สินมาก และมีเงินกองทุนที่ติดลบ

1.4 ด้านความสามารถในการทำกำไร พบว่าระหว่างช่วงปีที่ทำการวิจัย บริษัทประกันชีวิตส่วนใหญ่ประสบภาวะขาดทุน ซึ่งมีสาเหตุจากค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยที่ค่อนข้างสูงมาก ทั้งนี้ เนื่องจากการแข่งขันเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งการตลาด และฐานของลูกค้าในอุตสาหกรรมที่ค่อนข้างรุนแรงจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ต่ำ ประกอบกับมาตรการกระตุ้นทางภาษีจากภาครัฐ จึงเป็นเหตุให้บริษัทต่างๆ พยายามกระตุ้นการซื้อประกันชีวิตให้มากขึ้นโดยการสร้างแรงจูงใจผ่านค่าจ้างหรือเงินบำเหน็จ สำหรับการลงทุนของธุรกิจประกันชีวิตจะต้องมีความระมัดระวังในการลงทุน การลงทุนส่วนใหญ่ต้องลงทุนในกิจการหรือหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ซึ่งในช่วงที่ทำการศึกษาคงเป็นช่วงเวลาที่ภาวะดอกเบี้ยต่ำ จึงทำให้ดอกผลที่ได้จากการลงทุนมีจำนวนไม่มากพอที่จะสร้างผลกำไรจากการลงทุนมีจำนวนไม่มากพอที่จะสร้างผลกำไรในภาพรวมได้ อย่างไรก็ตาม พบว่ามีบางบริษัทที่สามารถทำกำไรได้ เช่น บริษัท บางกอกสหประกันชีวิต จำกัด เป็นบริษัทที่สามารถสร้างกำไรได้มากที่สุดเป็นอันดับสองในอุตสาหกรรม แม้ว่าบริษัทจะมีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยที่มากที่สุด เนื่องจากบริษัทมีต้นทุนของเงินทุนที่ต่ำจากโครงสร้างเงินทุนในสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างหนี้สิน และเงินกองทุนซึ่งเป็นการแข่งขันทางการเงินที่ได้เปรียบคู่แข่งอื่น อีกทั้งบริษัทยังมีการบริหารสินทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ดี

2. การเปรียบเทียบความมั่นคงทางการเงินและผลการดำเนินงาน จากผลการ

ทดสอบทางสถิติ T-test โดยใช้โปรแกรม Statistic Package for the Social Science (SPSS) เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า กลุ่มบริษัทมหาชนมีความมั่นคงทางการเงิน และผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากลุ่มบริษัทเอกชน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยใช้ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละกลุ่มสรุปได้ว่า กลุ่มบริษัทมหาชนมีความมั่นคงทางการเงินที่แข็งแกร่ง และผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากลุ่มบริษัทเอกชน

อภิปรายผลการศึกษา

การบริหารงานของธุรกิจประกันชีวิตมักมีการบริหารงานเป็น 2 ด้านหลัก คือ การรับประกันภัย และการใช้ประโยชน์จากการรับประกันภัยนำไปลงทุน เพื่อให้เกิดผลกำไรต่อกิจการ จากผลการศึกษาพบว่าธุรกิจประกันชีวิตส่วนใหญ่มีผลขาดทุนในช่วงปี 2545-2551 แต่มีบริษัทที่สามารถทำกำไรได้ ประกอบด้วยบริษัทมหาชน จำนวน 2 บริษัท บริษัทเอกชน จำนวน 7 บริษัท

หากพิจารณาในแต่ละบริษัทจะพบว่า บริษัทแต่ละแห่งที่สามารถทำกำไรได้ต้องมาจากการบริหารการรับประกันภัย หรือการทำการตลาดให้ประชาชนมีความสนใจในการทำประกันภัย หรือการออมเงิน และนำเงินได้ส่วนนั้นพิจารณาเพื่อการลงทุนก่อให้เกิดรายได้ต่อกิจการ อีกทั้งยังต้องสามารถบริหารค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นค่าจ้างค่าบำเหน็จ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจของแต่ละบริษัท จะเห็นได้ว่า มีบริษัทประกันชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับสถาบันการเงินถึง 5 บริษัทจากทั้งหมด 9 บริษัท แสดงให้เห็นว่า บริษัทประกันชีวิตเหล่านี้มีการขยายงานการรับประกันภัยผ่านสาขาของธนาคาร และลดภาระค่าใช้จ่ายในเรื่องของค่าจ้าง ค่าบำเหน็จ และค่าใช้จ่ายต่างๆ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากในการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากข้อมูลในงบการเงิน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือหลัก ในการศึกษาครั้งต่อไปควรนำข้อมูลอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายใน เช่น ประเภทของผลิตภัณฑ์ จำนวนบุคลากร หรือปัจจัยภายนอก เช่น สภาพภาวะการจ้างงาน